

**Nr 203.**

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställning  
om ändrad förläggning av arméns jägarskola jämte  
i ämnet väckt motion.*

(1:a avd.)

I propositionen nr 110 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 16 mars 1951, föreslagit riksdagen besluta, att arméns jägarskola skall från och med tidpunkt som framdeles bestämmes förläggas till Norrbottens regemente.

Vidare har i en inom andra kammaren av herr *Löfroth* väckt motion (II: 644) hemställts, att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 110, i vad den avser förflyttning av arméns jägarskola från Kiruna till Boden.

I fråga om de skäl, motionären anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen.

1949 års försvarsutredning har föreslagit, att jägarskolan skall flyttas till Boden och där anslutas till Norrbottens regemente (I 19). Till stöd för förslaget har utredningen återopat uttalande av arméchefen att utbildningsförhållandena i Boden vore ojämförligt bättre än i Kiruna. Därjämte skulle besparingar vinnas genom att regementets förvaltningsorganisation kunde utnyttjas. Dessa besparingar ha uppskattats till omkring 660 000 kronor.

*Överbefälhavaren* har funnit förflyttningen av jägarskolan böra anstå i nuvarande läge.

*Chefen för armén* har närmare utvecklat sin ståndpunkt beträffande utbildningsförhållandena och därvid framhållit, att jägarskolans förläggning till Kiruna 1942 betingades bland annat av det dåvarande strategiska läget och dess krav på utbildning i fjällterräng. Emellertid måste utbildningen främst koncentreras på skogsområdenas problem. Då Kiruna saknade typisk norrländsk skogsterräng vore det önskvärt att bedriva jägarutbildningen i östra Norrbotten. En förläggning till Boden motsvarade bäst detta krav. En förflyttning till Boden vore önskvärd även av det skälet att Kirunaetablissemmentet icke försloge för den ökade värnpliktskontingent som erfordras för att återupptaga utbildning av värnpliktiga för s. k. fri jägarverksamhet. Efter att ha närmare berört förläggningsfrågan ur kupperedskaps- och mobiliseringssynpunkter har arméchefen förklarat sig anse övervägande militära skäl tala för skolans förflyttning till Boden från och med utbildningsåret 1951/52.

Beträffande frågan om förläggningen av jägarskolan efter dess förflyttning till Boden har chefen för armén i sitt utlåtande framhållit, att utrymme kunde beredas i I 19:s etablissemment, därest av arméchefen förordad för-

slag till lösande av med sammanslagning av A 5 och A 8 sammanhängande lokalfrågor genomfördes. Vid anslutning till I 19 borde jägarskolan erhålla ändrad benämning till Norrbottens regementes jägarbataljon. Det vore önskvärt att jägarbataljonen erhöle egen skjutbana, kostnadsberäknad till 180 000 kronor.

*Länsstyrelsen i Norrbottens län* har funnit en förflyttning av jägarskolan ur flera synpunkter mindre lämplig. Länsstyrelsen har framhållit att länet vore synnerligen vidsträckt — avståndet mellan Boden och Kiruna vore 30 mil — och att det syntes naturligt att ett militärt förband vore förlagt till en ort, där det kunde tjänstgöra som lämplig bas för en utbyggd krigsorganisation. Länsstyrelsen har funnit kuppberedskapsskäl tala för en bibehållen förläggning och har ansett utbildningsförhållandena i Kiruna vara ur vissa synpunkter bättre än i Boden. Länsstyrelsen har slutligen betonat att den centrala delen av Kiruna stad i försörjningshänseende vore uteslutande beroende av gruvdriften och att det varit en stor förmån att i samhället äga tillgång till jägarskolan, som ur ekonomisk synpunkt visserligen icke betydde så mycket men som likväl visat att även andra företag än gruvdriften kunde rymmas i staden. Länsstyrelsen har avstyrkt förslaget om förflyttning av jägarskolan.

*Föredragande departementschefen* har funnit de skäl, som ur utbildnings- och mobiliseringssynpunkt anförts för förflyttningen, vara så vägande, att de böra i princip tillmätas avgörande betydelse i förhållande till de mot förflyttningen anförda kuppberedskapssynpunkterna. Departementschefen delade emellertid överbefälhavarens uppfattning att överflyttningen icke borde i nuvarande läge omedelbart genomföras. Tidpunkten för överflyttningen borde sålunda tills vidare lämnas öppen. De i samband med sammanslagningen av A 5 och A 8 förordade byggnadsåtgärderna tillgodosåge jämväl jägarskolans lokalbehov i Boden.

*Utskottet* delar den meningen, att en koncentration av den militära utbildningen till större enheter är önskvärd, då härigenom torde kunna erhållas såväl förbättrad utbildning som en förbilligad organisation. Detta syfte har varit vägledande vid den överföring till större förband av mindre enheter, som beslutats under senare tid.

Beträffande jägarskolans förflyttning till Boden ha emellertid sedan försvarsutredningen framlade sitt förslag i ämnet tillkommit vissa omständigheter, som ställa denna fråga i ett något annat läge. Utskottet har sålunda vid besök i Boden och Kiruna funnit, att för lösande av de i samband med den numera beslutade sammanslagningen av Norrbottens artillerikår (A 5) och Bodens artilleriregemente (A 8) uppkommande lokalfrågorna, varigenom vissa utrymmen av Norrbottens regemente (I 19) måste tagas i anspråk, svårigheter föreligga att utan betydande omändringar bereda jägarskolan utrymme i regementets etablissement. Detta gäller såväl förläggningsutrymmen som lektionssalar. Härjämte må framhållas, att de fasta utbildningsan-

ordningarna vid I 19, vilka under de senare åren utbyggts, icke äro beräknade för större kapacitet än som kräves för regementets egen del. Vidare har för utskottet numera upplysts, att beträffande förefintlig stridsskjutningsterräng kraven för I 19:s egen del för närvarande icke äro helt tillgodosedda. Dessamma torde gälla i fråga om skolskjutningsbanorna, vilka enligt vad som likaledes upplysts redan nu äro överbelagda. För jägarskolans förflyttning synas härvidlag vissa investeringar bliva erforderliga. Nytt skjutfält om ca 300 hektar har approximativt kostnadsberäknats till 450 000 kronor. Kostnaderna för en ny skjutbana, som av arméchefen angivits till 180 000 kronor, lära nu uppgå till inemot 240 000 kronor.

Utskottet anser sig icke nu böra närmare beröra det föreliggande förslaget ur beredskapssynpunkt men en viss betydelse härvidlag — ej minst i psykologiskt hänseende — måste, särskilt i nuvarande utrikespolitiska läge, ett förband i Kiruna dock anses ha.

Det kan även ifrågasättas — särskilt med hänsyn till den särpräglade ställning, som jägarskolan intager bland arméns förband beträffande såväl utbildnings- som personalförhållanden — huruvida det kan anses lämpligt att nu fatta beslut om ett framtida nedläggande av skolans nyligen med stora kostnader uppförda etablissement.

Utskottet vill i anslutning till det anförda erinra om att överbefälhavaren i sitt i ärendet avgivna yttrande ansett, att förflyttningen av jägarskolan bör anstå i nuvarande läge. Även departementschefen har för sin del funnit tidpunkten för överflyttningen böra tills vidare hållas öppen. Under sådana förhållanden torde några olägenheter icke uppkomma, därest ställningstagandet till detta spörsmål uppskjutes tills vidare.

Då i fråga om de besparingar, som en förflyttning av jägarskolan skulle medföra, avsevärda skiljaktigheter föreligga mellan i propositionen angivna kalkyler och de kostnadsberäkningar, som under ärendets behandling framlagts för utskottet, anser utskottet nödvändigt, att, innan riksdagen fattar beslut i principfrågan, ytterligare utredning verkställes i syfte att fullt klarlägga de ekonomiska konsekvenserna av förflyttningen i fråga.

Med hänsyn till samtliga på frågan inverkan omständigheter anser utskottet sig för närvarande icke berett att biträda Kungl. Maj:ts föreliggande förslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i anledning av motionen II: 644, avslå Kungl. Maj:ts förslag om att arméns jägarskola skall från och med tidpunkt, som framdeles bestämmes, förläggas till Norrbottens regemente.

Stockholm den 30 november 1951.

På statsutskottets vägnar:

KARL WARD.

---

*Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit*

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Gränebo, Iwar Anderson, Leander, Heiding, fröken Andersson, herrar Sundelin, Erik Gustaf Andersson, Lundqvist, Alfred Nilsson, Einar Persson, Edvin Thun och Bergman; samt

från andra kammaren: herrar Ward, Malmborg i Skövde, Bergström, Svensson i Grönvik, Lindholm, Rubbestad, Ståhl, Åkerström, Thapper, fröken Elmén, herrar Birke, Wedén, fru Ericsson i Luleå, herrar Svensson i Alingsås och Hjalmarson.

---